

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я, психології,
фізичної культури та спорту

Євген ПАВЛЮК
2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Основи медичної та соціальної реабілітації

Галузь знань
Спеціальність
Рівень вищої освіти
Освітньо-професійна програма
Обсяг дисципліни
Шифр дисципліни
Мова навчання
Статус дисципліни
Факультет

І Охорона здоров та соціальне забезпечення
І 7 Терапія та реабілітація
Перший бакалаврський
Фізична терапія, ерготерапія
4 кредити ЄКТС
ОФП.21
Українська
Обов'язкова (цикл фахової підготовки)
здоров'я, психології, фізичної культури та спорту
фізичної терапії, ерготерапії

Кафедра

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Разом	Лекцій	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Денна	1	1	4,0/120	50	32	-	18	-	70	-	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньої-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» та навчального плану, за спеціальністю 17 «Терапія та реабілітація» першого бакалаврського рівня.

Робочу програму склав

Підпис

канд. мед. н., доцент Віталій КАБАШНЮК
Вчений ступінь, звання, ім'я, ПРИЗВИЩЕ

Схвалено на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії

Протокол №1 від 29 серпня 2025 р. Зав. кафедри

Підпис

Олег БАЗИЛЬЧУК
ім'я, ПРИЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Протокол № 1а від 29 серпня 2025 р.

Голова вченої ради факультету

Підпис

Євген ПАВЛЮК

ім'я, ПРИЗВИЩЕ

2. ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва кафедри	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Гарант освітньо-професійної програми.	фізичної терапії, ерготерапії		Олег БАЗИЛЬЧУК

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Основи медичної та соціальної реабілітації» є однією із дисциплін професійної підготовки фахівців освітнього рівня «Бакалавр» за спеціальністю І7 «Терапія та реабілітація». Вивчення дисципліни у процесі професійної підготовки фахівців має важливе соціальне та педагогічне значення.

Корективіти – ОФП.01 основи практичної діяльності в реабілітації, ОФП.06 моделі надання реабілітаційних послуг (на основі міжнародної класифікації функціонування) та професійний розвиток, ОФП.03 основи гігієни та охорони праці в реабілітації, ОФП.23 теорія здоров'я та здорового способу життя, ОФП.12 навички спілкування та взаємодії.

Постреквізити – ОФП.14 міжпрофесійна співпраця, ОФП.17 основи менеджменту, маркетингу та адміністрування в реабілітації, ОФП.24 інформаційні технології в реабілітації, ОЗП.05 загальна та клінічна психологія.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Компетентності: Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами таких компетентностей:

- інтегральна;
- загальні;
- спеціальні (фахові, предметні).

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в сфері медичної та соціальної реабілітації, здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. Здатність планувати та управляти часом.

Вивчення даної дисципліни також формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Програмні результати навчання: Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування. Мати базові знання з проведення досліджень проблем медичної та соціальної реабілітації, підготовки та оформлення наукової праці. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення.

Мета дисципліни: формування професійних знань, вмінь та навичок професійної майстерності, що мають забезпечити теоретичну та практичну підготовку бакалаврів спеціальності І 7 Терапія та реабілітація.

Предмет дисципліни: основні принципи застосування і розкриття медичних, психологічних і соціальних аспектів реабілітації дорослих людей та дітей з обмеженими можливостями здоров'я.

Завдання дисципліни: надати знання джерел та етапів розвитку медичної та соціальної реабілітації; знання принципів і методологічних основ медичної та соціальної реабілітації; набуття студентами знань про методи та засоби найбільш ефективного і раннього повернення хворих та інвалідів до побутових і трудових процесів. набуття студентами знань про методи та засоби найбільш ефективного і раннього повернення хворих та інвалідів до побутових і трудових процесів.

Результати навчання Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: вміло використовувати понятійний апарат з фаху; описати історичні аспекти зародження та розвитку медичної та соціальної реабілітації; демонструвати розуміння місця дисципліни в системі підготовки фахівця та її взаємозв'язки з іншими галузями знань і навчальними дисциплінами.

Зміст навчальної дисципліни: поняттєвий апарат медичної та соціальної реабілітації, основна мета, завдання та складові медичної реабілітації, державні заклади та і організації, що займаються реабілітацією в медицині, соціальна реабілітація, мета, її завдання та складові, державні заклади і громадські організації, які причетні до соціальної реабілітації; зв'язок медичної та соціальної реабілітації з дисциплінами медичного циклу та психологією; адаптація людей з розладами здоров'я в соціальне середовище;

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	практичні	СРЗ*
Модуль 1. Організаційні основи медичної та соціальної реабілітації			
Тема 1. Соціально-економічні та медико-біологічні основи здоров'я	2		4
Тема 2. Реабілітація: визначення, зміст, завдання, види та принципи	2	2	5
Тема 3. Організація та управління системою медичної та соціальної реабілітації	2		4
Тема 4. Установи, що реалізують реабілітаційні програми, види, структура, завдання	2	2	5
Тема 5. Хворий – як об'єкт медико-соціальної реабілітації, критерії відбору, принципи.	2		4
Тема 6. Періоди реабілітації. Реабілітаційні програми.	2	2	5
Тема 7. Експертиза втрати працездатності	2		4
Тема 8. Оцінка ефективності реабілітації	2	2	4
Модуль 2. Засоби, види та зміст медичної та соціальної реабілітації			
Тема 9. Засоби, які використовуються в медичній реабілітації	2		4
Тема 10. Особливості повсякденної роботи при реабілітації хворих	2	2	4
Тема 11. Пацієнт і хвороба	2	2	5

Тема 12. Психологічна реабілітація	2		4
Тема 13. Лікувально-охоронний режим та його значення в реабілітації	2		4
Тема 14. Засоби та методи оціальної реабілітації	2	2	5
Тема 15. Професійна реабілітація	2	2	5
Тема 16. Деонтологічні та юридично-правові аспекти в реабілітації.	2		4
З а л і к		2	
Разом:	32	18	70
Разом за семестр:	120		

*Примітка: СРЗ – самостійна робота здобувачів.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Зміст лекційного курсу для здобувачів вищої освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Соціально-економічні та медико-біологічні основи здоров'я. 1.1 Поняття про здоров'я. 1.2. Людина як біологічна система пірамідального типу, закони її існування. 1.3 Чинники, що впливають на здоров'я. 1.4. Поняття про хворобу. 1.5. Психосоматичні хвороби. 1.6. Рівні здоров'я. Поняття про оздоровлення організму. Література: [2] с.22-34; [3] с.12-18, [4] с.17-25.	2
2	Реабілітація: визначення, зміст, завдання, види та принципи. 2.1. Предмет реабілітації: зміст, зв'язок з іншими науками. Завдання дисципліни. 2.2. Історичні етапи розвитку реабілітації. 2.3. Реабілітація: основні визначення та сутність понять і категорій. 2.4. Реабілітація в системі соціального захисту населення: роль та місце в соціальній політиці держави. Література: [1] с.45-51; [3] с.25-32; [5] с.45-51	2
3	Організація та управління системою медичної та соціальної реабілітації 3.1. Медична реабілітація: організаційно-правові засади 3.2. Основні міжнародні акти про соціальні права людини 3.3. Соціальна реабілітація: організаційно-правові засади в Україні Література: [3] с.38-44; [4] с.53-55; [5] с.154-162	2
4	Установи, що реалізують реабілітаційні програми, види, структура, завдання. 4.1. Реабілітаційно-оздоровчі установи в Україні 4.2. Структура реабілітаційно-оздоровчих закладів.	2

	4.3. Завдання реабілітаційно-оздоровчих установ. Література: [2] с.78-109; [3] с.56-71; [4] с.72-89	
5	Хворий – як об’єкт медико-соціальної реабілітації, критерії відбору, принципи. 5.1. Критерії відбору хворих для реабілітації; 5.2. Загальні принципи реабілітації. Література: [2] с.40-58; [3] с.57-68; [5] с.62-65	2
6	Періоди реабілітації. Реабілітаційні програми. 6.1 Періоди реабілітації 6.2. Програмний підхід в реалізації медико-соціальної реабілітації: основні поняття і категорії 6.3. Характеристика основних принципів розробки програм медико-соціальної реабілітації 6.4. Міжнародний досвід розробки та реалізації програм медико-соціальної реабілітації Література: [2] с.45-69; [3] с.62-74; [4] с.68-93; [5] с.98-111	2
7	Експертиза втрати працездатності. 7.1. Експертиза тимчасової непрацездатності; 7.2. Групи інвалідності; 7.3. Експертні комісії кластерних і надкластерних лікарень. Література: [2] с.76-85; [3] с.89-98; [4].	2
8	Оцінка ефективності реабілітації. 8.1. Медичні критерії ефективності оздоровчих заходів; 8.2. Економічний ефект ефективності реабілітації; 8.3. Соціальний ефект ефективності реабілітації; 8.4. Методи оцінки якості реабілітації. Література: [2] с.69-81; [3] с.42-57; [4] с.61-67	2
9	Засоби, які використовуються в медичній реабілітації. 9.1. Характеристика основних видів медичної реабілітації 9.2. Характеристика основних методів медичної реабілітації 9.3. Принципи медичної реабілітації Література: [2] с.84-91; [3] с.64-76; [4] с.14-23	2
10	Особливості повсякденної роботи при реабілітації хворих 10.1. Причини невживання ліків, фармакофілія та звикання до препаратів; 10.2. Біль,види, його сприйняття; 10.3. Сон і його розлади; 10.4. Страх, фобії, іпохондрія та шляхи подолання. Література: [3] с.219-364; [4] с. 229-264	2
11	Пацієнт і хвороба 11.1. Агравация, симуляція та дисимуляція; 11.2. Самогубство, його попередження; 11.3. Людина та смерть. Література: [2] с.345-367; [3] с.247-268; [4] с. 258-272; [5] с.91-96	2

12	Психологічна реабілітація. Інноваційні реабілітаційні технології 12.1. Психодіагностика та психореабілітація: основні поняття і категорії 12.2. Основні умови та принципи психореабілітації 12.3. Коротка характеристика основних видів та методів психологічної реабілітації 12.4. Застосування новітніх реабілітаційних й адаптаційних технологій різних напрямків у роботі з особами, що мають обмеження здоров'я. 12.5. Використання арт-терапевтичної технології в процесі соціокультурної реабілітації. 12.6. Сутність і зміст соціокультурних методів: іблїотерапія/казкотерапія, музикотерапія, ізотерапія, гарденотерапія, іпотерапія, анімалотерапія, лекотерапія, ігрові технології в процесі соціокультурної реабілітації Література: [2] с.345-367; [3] с.247-268; [4] с. 258-272; [5] с.91-96	2
13	Лікувально-охоронний режим та його значення в реабілітації. 13.1. Лікувально–охоронний режим; 13.2. Стосунки між хворим і персоналом; 13.3. Стосунки між хворими; 13.4. Госпіталізм; 13.5. Вплив відвідувачів хворих. Література: [3] с.79-84; [4] с. 92-118; [5] с.75-98	2
14	Засоби та методи соціальної реабілітації. 14.1. Характеристика основних видів соціальної реабілітації 14.2. Форми та методи соціальної реабілітації 14.3. Соціальні послуги Література: [2] с.179-191; [3] с. 124-158	2
15	Професійна реабілітація. 15.1. Основна мета професійної реабілітації. 15.2. Складові елементи професійної реабілітації. 15.3. Завдання професійної реабілітації. Література: [2] с.87-94; [3] с. 171-186; [18] с.134-146	2
16	Деонтологічні та юридично-правові аспекти в реабілітації. 16.1. Етика осіб, причетних до реабілітаційної діяльності; 16.2. Кримінальний кодекс України про юридичну відповідальність медичних працівників; 16.3. Цивільна відповідальність; 16.4. Карна відповідальність; 16.5. Службові злочини в реабілітаційній роботі. Література: [2] с. 467-489; [3] с.458-473	2
	Разом:	32

5.2. Зміст практичних занять

№ заняття	Тема та зміст практичного заняття	Кількість годин
-----------	-----------------------------------	-----------------

1	Реабілітація: основні визначення та сутність понять і категорій. 1. Опрацювання лекційного матеріалу. Огляд фахової літератури до теми. 2. Питання для обговорення: предмет реабілітації, зміст, зв'язок з іншими науками. Завдання дисципліни. Історія розвитку. роль та місце в соціальній політиці держави. 3. Завдання для критичного мислення. 4. Оволодіти методикою визначення пульсу в стані спокою та при навантаженні. Література: [2] с.45-51; [3] с.25-32; [5] с.45-51	2
2	Структура та завдання реабілітаційно-оздоровчих закладів. Опрацювання лекційного матеріалу. Огляд фахової літератури до теми. 1. Питання для обговорення: Реабілітаційно-оздоровчі установи в Україні, структура реабілітаційно-оздоровчих закладів, завдання реабілітаційно-оздоровчих установ. 2. Визначення показників гемодинаміки в стані спокою та після присідань. Література: [2] с.78-109; [3] с.56-71; [4] с.72-89	2
3	Характеристика основних періодів медико-соціальної реабілітації. Реабілітаційні програми Опрацювання лекційного матеріалу. Огляд фахової літератури до теми. 1. Питання для обговорення: 1, 2 та 3й періоди реабілітації, їхня характеристика, програми реабілітації. 2. Знайомство та аналіз Індивідуальної програми реабілітації 3. Оволодіти методикою визначення числа дихань в стані спокою та після фізичного навантаження. Література: [2] с.45-69; [3] с.62-74; [4] с.68-93; [5] с.98-111	2
4	Методи оцінки якості реабілітації. Опрацювання лекційного матеріалу. Огляд фахової літератури до теми. 1. Питання для обговорення: медичні економічні та соціальні критерії ефективності оздоровчих заходів, методи оцінки якості реабілітації. 2. Намалювати таблицю: Медичні та економічні критерії працездатності 3. Тестовий контроль 1 модуля. Література: [2] с.54-67; [3] с.70-95; [4] с.148-156	2
5	Особливості повсякденної роботи при реабілітації хворих Опрацювання лекційного матеріалу. Огляд фахової літератури до теми. 1. Питання для обговорення: причини невживання ліків, фармакофілія та звикання до препаратів; біль, види, його сприйняття; розлади сну, ознаки страху, фобії, іпохондрія та шляхи подолання. 2. Намалювати таблицю: Характеристика звикання та залежності від медичних препаратів. 3. Визначення показників гемодинаміки та дихання в стані спокою та після присідань. 4. Література: [2] с.84-91; [3] с.64-76; [4] с.14-23	2
6	Немедикаментозні методи реабілітації 1. Студентська конференція , присвячена немедикаментозним методам лікування – доповіді рефератів 2. Підсумки конференції.	2

	Література: [2] с.219-364; [3] с. 229-264; [4] с.487-522	
7	Характеристика видів і методів соціальної реабілітації 1. Опрацювання лекційного матеріалу. Огляд фахової літератури до теми: форми та методи соціальної реабілітації, соціальні послуги 2. Намалювати таблицю: Соціальні послуги хворим та інвалідам. 3. Визначення показників гемодинаміки та дихання в стані спокою та після стандартного навантаження. 4. Оформлення протоколу досліджень. Література: [2] с.179-191; [3] с. 124-158	2
8	Основна мета та засоби професійної реабілітації Опрацювання лекційного матеріалу. Огляд фахової літератури до теми. 1. Питання для обговорення: Основна мета професійної реабілітації, її складові елементи та завдання професійної реабілітації. 2. Визначення показників гемодинаміки та дихання в стані спокою та після вправи «Австралійський дощ». 3. Оформлення протоколу досліджень. Література: [2] с.87-94; [3] с. 171-186; [4] с.134-146	4
	Разом:	18

5.3. Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи)

Самостійна робота студентів полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання лабораторних робіт, виконанні індивідуальних завдань, виконанні тестування з теоретичного матеріалу тощо.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти

№ тижня	Вид самостійної роботи	Кіл. годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу з Т1. Розглянути поняття біологічного віку та характеристики його визначення.	4
2	Опрацювання лекційного матеріалу Т2. Підготовка до практичного заняття №1. Розглянути поняття функціональних показників організму	5
3	Опрацювання лекційного матеріалу Т3.	4
4	Опрацювання лекційного матеріалу Т4. Підготовка до практичного заняття заняття №2 Оцінювання стану гемодинаміки за адаптаційним потенціалом	5
5	Опрацювання лекційного матеріалу Т5. Оцінювання стану гемодинаміки за адаптаційним потенціалом	4
6	Опрацювання лекційного матеріалу Т6. Підготовка до практичного заняття № 3. Ознайомтеся та проаналізуйте Індивідуальну програму реабілітації (4.4-I).	5
7	Опрацювання лекційного матеріалу Т7.	4
8	Опрацювання лекційного матеріалу Т8. Підготовка до практичного заняття № 4 Підготовка до тестового контролю 1-го модуля	4
9	Опрацювання лекційного матеріалу Т9. Написання реферату (4.4-II).	4
10	Опрацювання лекційного матеріалу Т10. Підготовка до практичного заняття №5.	4

	Написання реферату (4.4-П).	
11	Опрацювання лекційного матеріалу Т11.	5
12	Опрацювання лекційного матеріалу Т12. Підготовка до практичного заняття № 6. Засвоєння вправи «Австралійський дощ»	4
13	Опрацювання лекційного матеріалу Т13. Оцінювання показників гемодинаміки.	4
14	Опрацювання лекційного матеріалу Т14. Оцінювання функціонального стану серцево-судинної системи	5
15	Опрацювання лекційного матеріалу Т15. Підготовка до лабораторного заняття № 8.	5
16	Опрацювання лекційного матеріалу Т16. Створення понятійно-термінологічного словника до обраної теми курсу за матеріалами літературних та Інтернет-джерел. Підготовка до заліку	4
	Разом:	70

5.4. Тематика індивідуальних завдань для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

I. Проаналізуйте Індивідуальну програму реабілітації

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства охорони здоров'я України
від 8 жовтня 2007 р. N 623

Форма індивідуальної програми реабілітації інваліда, що видається експертними комісіями

Індивідуальна програма реабілітації інваліда є обов'язковою для виконання органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, реабілітаційними установами, підприємствами, організаціями, у яких працює або перебуває інвалід, дитина-інвалід, незалежно від їх відомчої підпорядкованості, типу і форми власності (стаття 23 Закону України "Про реабілітацію інвалідів в Україні")

Індивідуальна програма реабілітації інваліда N ____ (вікова категорія від 18 років і старше)

Дата заповнення _____ ЕКОПФО _____
(найменування ЕК)

1. Прізвище, ім'я, по батькові інваліда _____
2. Дата народження _____ 3. Стать _____
4. Місце проживання _____ тел. _____
5. Освіта: немає; дошкільна освіта; початкова загальна освіта; базова загальна середня освіта; повна загальна середня освіта; професійно-технічна освіта; неповна вища освіта; базова вища освіта; повна вища освіта (підкреслити).
6. Професія _____
7. Працює (спеціальність, посада) _____
8. Група інвалідності _____ Причина інвалідності _____
9. Загальна тривалість перебування на інвалідності _____
10. Програма реабілітації складена: уперше, удруге (підкреслити)
11. Клініко-функціональний діагноз та код за МКХ-10 _____

12. Супутні захворювання (код за МКХ-10) _____

13. Обмеження життєдіяльності:

N	Види обмеження	Ступінь обмеження	
		до виконання ППР	після виконання ППР

		I	II	III	I	II	III
13.1	до самообслуговування						
13.2	до пересування						
13.3	до орієнтації						
13.4	до спілкування						
13.5	до контролю за своєю поведінкою						
13.6	до трудової діяльності						
13.7	до навчання						
13.7.1	до професійного навчання						
13.7.2	до здобуття освіти						

14. Реабілітаційні заходи та їх реалізація

Види та форми реабілітаційних заходів	Рекомендації ЕК			Коригування реабілітаційних заходів	Відмітка про виконання
	обсяг	термін проведення	місце проведення		
I Послуги					
1. Медична реабілітація					
відновна терапія					
профілактичні заходи					
реконструктивна хірургія					
санаторно-курортне лікування					
психіатрична допомога					
слухопротезування					
кохлеарна імплантація					
медичне спостереження					
2. Психолого-педагогічна реабілітація					
консультування					
психолого-педагогічна діагностика					
психолого-педагогічний патронаж					
психологічна та педагогічна корекція					
освітні послуги: - колективна форма навчання, у тому числі інтегроване та інклюзивне навчання - індивідуальна					

форма навчання - дистанційна форма навчання, екстернат					
3. Фізична реабілітація					
консультування					
ерготерапія					
кінезотерапія					
лікувальний масаж					
лікувальна фізкультура					
4. Професійна реабілітація					
експертиза потенційних професійних здібностей					
професійна орієнтація					
професійний відбір					
професійна підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації					
професійна освіта					
5. Трудова реабілітація					
пристосування та створення робочого місця з урахуванням безпеки та особливих потреб інваліда					
раціональне працевлаштування (поновлення трудової діяльності інваліда за колишньою або за новою професією)					
види професій і спеціальності, доступні за станом здоров'я					
6. Фізкультурно- спортивна реабілітація					
навчання навичкам занять з фізичної культури					
оздоровлення та реабілітація у таборах фізкультурно-					

спортивної реабілітації інвалідів					
навчально-тренувальні заняття з фізичної культури і спорту					
заняття спортом					
7. Соціальна та побутова реабілітація					
навчання основним соціальним навичкам					
пристосування меблів, установлення обладнання для адаптації житлових приміщень					
соціально-побутовий патронаж					
працетерапія					
II Технічні та інші засоби реабілітації					
1. Засоби пересування: - крісла-колісні (коляски) різних типів - палиці - милиці - допоміжні засоби для ходіння					
2. Спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією: - мобільні телефони для письмового спілкування, факси та інші сурдотехнічні засоби - спеціальні магнітофони - електронні записні книжки з брайлівським і мовним виводом - телевізійні збільшувальні прилади - прилад для письма шрифтом за Брайлем - тифломагнітоли					

- машини, що читають - папір для писання рельєфно-крапковим шрифтом Брайля - диктофони - плеєри для відтворення звукозапису - годинник - книги, видруковані шрифтом Брайля - тростини тактильні					
3. Спеціальні засоби для самообслуговування: - допоміжні побутові пристрої					
4. Спеціальні засоби для догляду: - допоміжні засоби для туалету - допоміжні засоби для підіймання - крісла-стілці із санітарним оснащенням					
5. Спеціальні засоби для освіти і занять трудовою діяльністю: - комп'ютерні програми для навчання - спеціальні підручники, література шрифтом Брайля - меблі спеціального призначення					
6. Протезні вироби: - ортопедичні вироби - ортопедичне взуття - спеціальний одяг					
7. Спеціальне фізкультурно-спортивне обладнання і спорядження, спортивний інвентар: - тренажери - спеціальні крісла-					

колісні (коляски) для заняття окремими видами спорту - шведська стінка - інші спеціальні тренажери та спеціальне фізкультурно- спортивне обладнання					
III Вироби медичного призначення					
- протезування клапанів - забезпечення кардіостимуляторами (ШВРС) - ендопротези та інші вироби медичного призначення згідно зі стандартами МОЗ - сечоприймачі - калоприймачі - слухові апарати - очні протези (тимчасові або індивідуальні) - окуляри - контактні лінзи - лупи - гіперокуляри - світлофільтри - діафрагмальні, мінусові ручні лінзи - акустичні окуляри - тростини - епіпротези, орбітальний імплантат для операції енуклеації ока - протези зубів, щелеп					

15. Реабілітаційний потенціал: високий, середній, низький (підкреслити).

16. Мета реабілітації: відновлення обмеження життєдіяльності (часткове, повне), відновлення соціально-побутового стану (часткове, повне), відновлення професійної та трудової діяльності (часткове, повне), технічна компенсація обмеження життєдіяльності (підкреслити), інше (вписати) _____

17. Проведена співбесіда з інвалідом;

Дата _____ Підпис фахівця _____

18. Додаткові відмітки (побажання інваліда, його законного представника) _____

19. Дата контролю за виконанням ППР _____

20. Підпис інваліда (законного
представника) _____

Підпис Голови ЕКОПФО _____

Печатка ЕКОПФО _____

21. Результати реабілітації:

21.1. Обмеження життєдіяльності: відновлено повністю; відновлено частково; не відновлено, погіршено (підкреслити).

21.2. Побутова активність: повністю відновлена; частково; без динаміки; погіршилась (підкреслити).

21.3. Технічні засоби: компенсують обмеженість життєдіяльності в повному обсязі; частково; не компенсують (підкреслити).

21.4. Рекомендації щодо подальшої реабілітації: не потребує, потребує продовження реабілітаційних заходів (підкреслити або вказати яких)

21.5. ППР виконана: у повному обсязі; частково; не виконана (підкреслити).

21.6. Мета ППР: досягнута; не досягнута (підкреслити).

21.7. Причини невиконання ППР: небажання інваліда; ускладнення при отриманні реабілітаційної допомоги; інше (підкреслити).

Підсумки ЕКОПФО щодо результатів реабілітації _____

Підпис голови та членів ЕКОПФО _____

(ініціали, прізвище)

Печатка ЕКОПФО. _____

Дата _____

**Начальник Відділу
експертизи та проблем інвалідності**

П.. Підготовка реферату на одну з тем категорії: **«Немедикаментозні засоби медичної реабілітації»**

Пропоновані теми рефератів

1. Поняття про лікувальну фізкультуру. Загальні покази та протипокази.
2. Електричні струми низької напруги (І група).
3. Електричні струми високої напруги (ІІ група).
4. Електричні та магнітні поля.
5. Лазеротерапія.
6. Механічні коливання. Ультразвукова терапія.
7. Світлолікування.
8. Штучне повітряне середовище як засіб реабілітації.
9. Визначення поняття кліматотерапія. Механізм дії кліматичних факторів.
10. Ароматерапія
11. Аеротерапія, геліотерапія, таласотерапія.
12. Механотерапія, працетерапія.
13. Музикотерапія. Танцювально-рухова терапія.
14. Водолікування, його фізичні і фізіологічні основи.
15. Лікування прісною водою, техніка його проведення. Параметри процедур.
16. Бальнеотерапія. Техніка проведення і параметри процедур. Покази і протипокази.

17. Питне використання мінеральних вод Сатанова при захворюваннях. Методика призначення мінеральних вод.
18. Теплолікування. Види теплових процедур. Лікувальне використання грязі.
19. Парафінолікування. Озокеритолікування.
20. Глинолікування. Лікування нагрітим піском.
21. Система курортних закладів України.
22. Куроррти Закарпаття. Основні напрями діяльності. Комплексне використання засобів медичної і фізичної реабілітації в санаторних умовах.
23. Бальнеологічні курорти України.
24. Гірськолижні курорти України.
25. Морські курорти України.
26. Березівські мінеральні води.
27. Кліматичні курорти України.
28. Курорти Вінниччини.
29. Курорти Хмельниччини.
30. Курорти Одещини.

6. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції-візуалізації (з використанням відео і презентацій); практичні заняття (з використанням інформаційно-комп'ютерних технологій, лабораторного обладнання для досліджень), самостійна робота – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок з розроблення навчально-методичного забезпечення. Під час навчання використовуються такі методи і прийоми як бесіда, дискусія, творчі завдання, робота в групах.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи контролю: усне опитування, захист практичних робіт і захист індивідуальних завдань; тестовий контроль теоретичного матеріалу з тем тощо. При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться методом опитування з усього матеріалу дисципліни.

Семестровий контроль – залік. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (залік), вважається невстигаючим.

8. Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в он-лайн режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до вивчення теоретичного матеріалу з теми роботи, підготовку до усного опитування та тестування, активно працювати на занятті, брати участь у дискусіях щодо прийнятих конструктивних рішень при виконанні здобувачами практичних робіт тощо.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за

результатами тестування та усного опитування. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи індивідуальну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності. У разі виявлення плагіату в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання, що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності **не допускаються**.

9. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти визначаються відповідно до структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за виконання лабораторної роботи, складається з таких елементів: усне опитування здобувачів вищої освіти перед допуском до виконання лабораторної роботи; знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення протоколу; своєчасний захист лабораторної роботи. Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті.

Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Пропущене заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння здобувачем теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного

	мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вмів виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

При оцінюванні знань здобувачів вищої освіти використовуються різні засоби контролю, зокрема:

- поточний контроль стосовно знання та розуміння основних термінів, понять, практичних умінь оцінювання функціональних станів серцево-судинної та дихальної систем людини здійснюється під час практичних занять. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, враховує якість оформлення протоколу результатів досліджень, грамотність і вміння зробити висновки, своєчасність захисту;
- тестовий контроль, який має на меті перевірку теоретичного рівня підготовленості студента та здійснюється під час проведення тестування за перший модуль навчання;
- виконання індивідуальних завдань, який має на меті перевірку сформованості практичних умінь;
- підсумкового контроль, проводиться у вигляді іспиту.

Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти

Аудиторна робота та контрольні заходи							Семестрови й контроль	
Захист практичних робіт				Підсумкові заняття		Інд. завд	Залі к	Разом балів
T1-4	T5-6	T7-8	T 9	T 6	T14			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)								
4-7	4-7	4-7	4-7	14-20	14-20	16-32		
16-28				28-40		16-32		60-100

При отриманні негативної оцінки матеріал слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка

«відмінно», «добре», «задовільно» а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	95-100	5	Зараховано	Відмінно - глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	85-94	4		Добре - повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	75-84	4		Добре - в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	65-74	3		Задовільно - неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	60-64	3		Достатньо - неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	40-59	2	Не зараховано	Незадовільно - безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0-39	2		Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

10. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Поняття про здоров'я. Рівні здоров'я.
2. Людина як біологічна система пірамідального типу, закони її існування.
3. Чинники, що впливають на здоров'я.
4. Поняття про хворобу. Хвороба та адаптація.
5. Поняття про реабілітацію. Розвиток реабілітації в Україні.
6. Закон України про реабілітацію у сфері охорони здоров'я..
7. Реабілітація: визначення, становлення.
8. Види та завдання реабілітації..
9. Принципи реабілітації.
10. Завдання медичної реабілітації.
11. Періоди медичної реабілітації. 1-й етап, його засоби.
12. 2-й період медичної реабілітації, його відмінність від 1-го.
13. 3-й етап медичної реабілітації, його засоби.
14. Працетерапія, її характеристика, показання.
15. Показання та протипоказання до медичної реабілітації.
16. Види та мета соціальної реабілітації.
17. Основні види соціальної реабілітації та перелік її послуг.
18. Соціальна реабілітація, її завдання.
19. Форми соціальної терапії.
20. Групи ризику категорії людей стосовно реабілітації.
21. Профілактика хвороб та програма оздоровлення організму.
22. Професійна реабілітація: основна мета, її складові.

23. Професійна реабілітація, її завдання.
24. Педагогічна реабілітація, її завдання.
25. Психологічна реабілітація та її методи.
26. Організація та управління системою МСР в Україні.
27. Установи, що реалізують реабілітаційні програми.
28. Реабілітаційно-лікувальні установи, їх види, завдання.
29. Реабілітаційні комісії лікувально-профілактичних установ.
30. Реабілітаційно-оздоровчі установи, їх види, завдання.
31. Хворий як об'єкт МСР: критерії відбору, принципи реабілітації.
32. Основні реабілітаційні засоби.
33. Реабілітаційні програми. Індивідуальна програма реабілітації.
34. Установи та заклади, що реалізують реабілітаційні програми.
35. Експертні комісії кластерних і надкластерних медичних закладів.
36. Експертиза втрати працездатності.
37. Групи інвалідності хворих зі стійкою втратою працездатності.
38. Тимчасова втрата працездатності.
39. Реабілітація інвалідів в Україні, установи, що їх реалізують.
40. Завдання експертних комісій
41. Механізм реалізації Індивідуальної програми реабілітації інвалідів.
42. Оцінка ефективності реабілітації.
43. Засоби МСР, загальні вимоги до їх використання.
44. Засоби медичної реабілітації, їх характеристика.
45. Немедикаментозні методи реабілітації.
46. Лікувально-охоронний режим та його значення в реабілітації.
47. Засоби соціальної реабілітації.
48. Інноваційні соціально-культурні реабілітаційні технології
49. Деонтологічні аспекти реабілітації.
50. Юридичні аспекти реабілітації.

11. Навчально-методичне забезпечення

1. Валеологія вищої школи. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи студентів спеціальності «Середня освіта (Фізична культура)» / В.О.Кабашнюк – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 60 с.

2. Психофізіологія. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи студентів / В.К.Гаврилькевич, В.О.Кабашнюк – Хмельницький : ХНУ, 2006. – 96 с.

12. Матеріально-технічне забезпечення дисципліни

Для проведення лекційних та практичних занять використовується мультимедійне технічне забезпечення та медичні прилади.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Закон України Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я, Відомості Верховної Ради, 2021, №8, ст..59
2. Медична та соціальна реабілітація: Навчальний посібник / за заг. ред.. І.Р.Мисули, Л.О.Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402 с.
3. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник/ за заг. ред.. Л.О.Вакуленко, В.В, Клапчука. – Тернопіль: ТНМУ, 2021. – 372 с.

Додаткова:

1. Кабашнюк В.О. Соціально-психол.адаптація ветеранів АТО: проблеми й шляхи їх вирішення. Міжнар. конфер. «Проблеми психосоц. підтримки та психол.супроводу ветеранів війни та цивільних, які постраждали через збройний конфлікт», Київ, НаУКМА, 24-25.03.2017 р., <http://www.youtube.com/watch?v=NnZ2rRO-qSo> 31969
2. Кабашнюк В.О., Гаврилькевич В.К. Психофізіологія: Навчальний посібник. – Львів: «Новий Світ- 2000», 2024. – 200 с.
3. Кабашнюк В.О. Вживання в стресі/ Бурлеск, Київ: "iMedia, Бліц-Прес", 2017, №4, с.154 -159.
4. Медична та соціальна реабілітація: підручник /В.Б.Самойленко, Н.П.Яковенко, І.О.Петряшев та ін. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 464 с.
5. Медична та соціальна реабілітація: навч.-метод.посіб./ С.С.Сапункова, Л.О.Піц, А.Ф. Гутніцька та ін. – К.:ВСВ «Медицина», 2018. – 280 с.
6. Романовська Л.І., Джигун Л.М., Синюк Н.В. Теорія і практика реабілітаційної роботи: навч.посібник.– Хмельницький: ХНУ,2009.– 222 с.

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище. Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=8563>
2. Електронна бібліотека університету. Режим доступу : http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php .
3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.